

Roses estreny llaços amb els 300 refugiats ucraïnesos que hi viuen

La comunitat, una de les més grans de la comarca, estudia constituir-se en associació i aconseguir un lloc on reunir-se

Grups de suport emocional i festes tradicionals: Roses estreny llaços amb els 300 refugiats ucraïnesos que hi viuen ACN.

Fins fa un any, Roses tenia un centenar d'ucraïnesos empadronats. Persones que, com la Tetiana Malovana, s'hi van traslladar fa anys i que hi han format la família. A partir del 24 de febrer, amb l'inici de la guerra, la situació va canviar i ara ja n'hi ha 300. Alguns hi van arribar per atzar i d'altres ho van fer a través de famílies i de voluntaris. La de Roses, de fet, és una de les comunitats més grans de la comarca. Primer un grup de whatsapp i després van arribar els de suport emocional, tallers i trobades. El darrer pas ha estat la celebració de la festa Malanka, que commemora l'any nou. L'objectiu és clar: donar-se a conèixer i estrènyer lligams. En un futur, es plantegen crear una associació i trobar un espai fix on trobar-se.

La Tetiana Yevhorovska i la Yana Baklan, de 39 i 38 anys, eren amigues a Ucraïna. Poc sabien abans de l'esclat de la guerra que es trobarien de nou a milers de quilòmetres de distància. A qui no coneixien és a la Svitlana Ogneva, de 69. Són tres de les 300 refugiades i refugiats ucraïnesos que des de l'esclat del conflicte bèl·lic han arribat a Roses, on s'han establert i ara viuen.

La Tetiana va fugir amb el seu fill de 14 anys i va arribar a Roses a finals de març. "Nosaltres teníem una vida, treballàvem, teníem uns plans de futur, de cap de setmana, de vacances de l'estiu", explica la Tetiana. Precisament, aquell fatídic 24 de febrer tenia hora a la perruqueria per "posar-se maca" pel dia de la dona.

Els seus plans i els de milers d'ucraïnesos, però, es van truncar aquella matinada, quan van començar els atacs russos. Primer van marxar als afores de Kíev, a casa dels seus pares on s'hi van estar dues setmanes i, finalment, van fugir a Polònia, on van intentar sense èxit trobar un lloc on viure. "Vam passar 22 hores a la frontera", explica.

Els costava situar Roses al mapa però tenien uns amics a la zona que coneixien des de feia anys. Primer es van traslladar a Empuriabrava i, finalment, van llogar un pis a Roses. I és que Tetiana tenia una bona feina de publicitat a Ucraïna, on segueix treballant a distància. El seu fill va a l'institut, ja ha après català –ella també va a

classes- i hi té amics d'aquí i d'allà. "Estic bé aquí però la meua vida és allà", insisteix.

La Yana també va fugir del país amb la seva filla de 14 anys. Vivien amb el seu marit, que és militar, al costat d'un centre militar i de l'aeroport. Quan va començar la guerra van decidir fugir a Butxa sense saber que hi quedarien atrapats. "Van ser els 15 dies més horribles de la meua vida", recorda. Van aconseguir escapar a través del corredor humanitari, va tornar a casa seva però, finalment, va decidir escapar. Sabia que la seva amiga Tetiana havia anat a Roses i va decidir unir-s'hi.

"Per mi, de fet, va ser més fàcil que per la gent que va arribar al principi de la guerra perquè tenia on anar", explica. Diu que aquí s'han sentit molt acollits i que els catalans són molt semblants als ucraïnesos. "Però no ha sigut una decisió planejada, quan t'obliguen, és molt diferent", diu.

La de l'Svitlana és una història ben diferent. Va fugir amb dues de les seves nétes sense saber on anava. I encara es pregunta cada dia quin futur tindran lluny de casa i dels seus pares. Va perdre casa seva i viu des de fa mesos a l'hotel Sant Carles de Roses, que custodia la Creu Roja i on queden una vuitantena dels 300 refugiats que hi han passat. La seva és, de fet, una situació provisional. Va arribar aquí per casualitat en una expedició organitzada per voluntaris i la Tetiana Malovana es va convertir en una mena d'àngel de la guarda.

El triple d'ucraïnesos que fa un anyFa un any, el municipi tenia una petita comunitat establerta de prop d'un centenar de persones. Entre elles, hi havia la Tetiana Malovana. Fa 16 anys que viu al municipi i hi ha format una família amb el seu home, també ucraïnès. Té la seva feina però des d'aquell 24 de febrer la compagina amb tasques de voluntariat i de traducció pel Consell Comarcal. D'alguna manera, s'ha convertit en un nexa entre les institucions i la comunitat ucraïnesa, que ara ja supera les 300 persones. La majoria, dones amb fills.

Segons dades del Consell Comarcal, fins al setembre a l'Alt Empordà s'havien atès uns 634 refugiats, 263 dels quals menors. El programa Refugi de Creu Roja va allotjar 83 persones i 33 infants, dels quals 27 adults i 11 menors van ser derivats pels tècnics del Consell Comarcal. La comunitat rosincs, per tant, és una de les més importants de la comarca. "Aquí s'ha creat una comunitat gran", remarca la Tetiana. Una de les comunitats més grans de la comarca "El primer contacte que vaig tenir amb l'Ajuntament va ser durant la manifestació que es va fer amb l'inici de la guerra, allà vaig conèixer l'alcalde, que em va demanar si volia col·laborar en l'acollida de refugiats perquè necessitaven algú que parlés l'idioma i servís de vincle", recorda.

La Tetiana diu que Roses s'ha bolcat des del primer moment en ajudar-los i que de seguida es va posar en marxa un programa d'ajuda, que els facilitava un lloc on viure o dormir si no tenien on anar. Després, si podien es traslladaven a casa de familiars o bé entraven al programa de protecció de refugiats de la Creu Roja. També se'ls oferien menjar, roba i productes d'higiene.

“De seguida vam veure que hi havia molta gent ucraïnesa, que necessitava suport. Primer vam fer un grup de whatsapp on els explicàvem els tràmits que havien de fer. Ara ja agrupa unes 150 persones”, explica.

Després van arribar els grups de suport emocional i psicològic, amb la psicòloga del CAP de Roses perquè les dones poguessin, d'alguna manera, “compartir” el que sentien i el “pes que porten”. Es van fer vuit sessions i a partir de la primavera preveuen reprendre-les. També s’han fet tallers de ‘mindfulness’ i de ‘psicodansa’ amb voluntaris i, fins i tot, l'alcalde de Roses, Joan Plana, va oferir una visita guiada a la ciutatella per donar-los a conèixer el patrimoni. Donar-se a conèixer a través de les tradicions El darrer pas ha estat la celebració el 14 de febrer al Teatre de Roses d'una de les festes més tradicionals i antigues d'Ucraïna, la Malanka. “La idea de celebrar aquesta nit cultural ucraïnesa no és només per reivindicar la nostra essència. Però també demostrar a la gent d'aquí que és Ucraïna, com és la nostra cultura, nostres tradicions i costums. I establir els vincles socials amb la gent de Roses i facilitar la integració dels ucraïneses que han arribat durant aquest any i ara son rosinques”, insisteix Malovana. S’hi van aplegar més de 300 persones, ucraïnesos d'arreu però també gent de Roses. “Ha estat la primera edició però la idea és que l'any que ve es pugui tornar a fer”, diu.

També estudien constituir-se com a associació i aconseguir un espai on poder reunir-se de manera estable. “Hi ha gent que em truca i em diu Tetiana jo soc no m'atreveixo a anar un grup de suport però no trobo amb qui anar a passejar o parlar”, explica. “La qüestió és poder formar grups amb interessos en comú, facilitar la integració amb la gent d'aquí. D'aquí la importància de la festa, per mi era important que ens poguéssim presentar”, insisteix. “Ara ja saben més d'Ucraïna i potser, qui sap, ho senten més proper”, afegeix.

Publicat a:

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2255988-roses-estreny-llacos-amb-els-300-refugiats-ucraïnesos-que-hi-viuen.html>